

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Børnehuset Lyset
Dagtilbuddets navn	Lystrup Elsted
Titel på deltagere på mødet	Dagtilbudsleder Pædagogisk leder i afdelingen Pædagogiske leder fra dagtilbuddet Pædagog, vuggestuen Pædagog, børnehaven Pædagog, børnehaven (Fagligt fyrtårn) Forældrerepræsentant
Dato for tilsynsmødet	2.5.24.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	6
Forældresamarbejde.....	7
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten.....	8
Ramme for det uvildige tilsyn	9

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er *Juster praksis*.

Tilsynet vurderer at pædagogikken i Børnehuset Lyset er passende, ift. at imødekomme de fleste børns behov og forudsætninger. Observationsdata peger på elementer hvor der arbejdes med, at børnenes muligheder for at deltage i fællesskaber, er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Under tilsynsmødet, i dialogen om den pædagogisk praksis, redegøres og reflekteres over, hvordan ledelsen og personalet arbejder med læringsmiljøerne i afdelingen. Deltagerkredsen drøfter, hvorledes afdelingen kan fastholde elementer i deres praksis og ydermere justere de elementer, der kan bidrage til at styrke kvaliteten, i arbejdet med *alle* børnenes trivsel, læring, udvikling og deltagelsesmuligheder.

På baggrund af tilsynet konkluderes nedenstående nogle opmærksomheder, der med fordel kan *fastholdes* og tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis på nogle områder kan *justeres* mhp. at højne kvaliteten jf. den pædagogiske læreplan;

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Det anbefales at *fastholde* den fælles pædagogiske praksis, med at tilrettelægge mindre grupperinger, hvor børnene indgår i trygge, berigende fællesskaber og hvor det enkelte barns deltagelsesmuligheder støttes.

Det anbefales at *justere* i de pædagogiske læringsmiljøer ved:

- at afdelingen arbejder fælles, om at understøtte børnefællesskaber med facilitering og mediering børnene imellem, således børnenes sociale udvikling understøttes, med afsæt i individuelle kompetencer og udviklingstrin.
- at arbejde med en fælles praksis, om at indrette og udvide i de fysiske og æstetiske læringsmiljøer, således børnenes leg beriges med relevante materialer og legetøj, der understøtter børnenes deltagelsesmuligheder i lege.

Det sproglige læringsmiljø

Det anbefales at afdelingen *fastholder* det fælles pædagogiske fokus, om arbejdet med børnenes sproglige læringsmiljøer og *fastholder* systematikken, om det evaluerende sprogarbejde.

Det anbefales at *justere* i de pædagogiske læringsmiljøer ved:

- at afdelingen arbejder fælles om sprogstrategier, ift. understøttende samspil om udvidende samtaleinteraktioner, hvor børneperspektivet er fremtrædende, således alle børn indgår i udvidende og berigende sprogmiljøer.
- at afdelingen fælles udvikler på Indbydende indrettet bogmiljøer og fordybelsesområder, hvor børnene selv kan opsøge og undersøge bøger.

Forældresamarbejde

- Det vurderes, at børnehuset Lyset bør *fastholde praksis* ift. det formelle og uformelle samarbejde, om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Det anbefales, at dagtilbuddet fortsat er optaget af, hvordan forældreperspektivet kan inddrages kontinuerligt, og hvordan forældrene kan få indsigt i- og forståelse for den daglige pædagogiske praksis.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er *juster praksis*.

1. Konklusioner fra observationen

I vuggestuen observeres det, at alle børn mødes i varme interaktioner. Personalet er fysiske tilgængelige omkring børnene. De agerer beroligende med omsorg og fysisk kontakt i samværet med børn, der har behov for støtte til regulering. Der ses overgange med organisering af mindre grupper, som bærer præg af personalets tålmodighed og tid, i interaktioner med børnene.

Der peges på opmærksomheder på;

- At udvide med flere tilgængelige materialer og legetøj, til at berige børnene initieret lege og hvor personalet indgår engageret og vejledende omkring *alle* børn, i tilrettelæggelsen af en god balance, mellem børne initierede lege og voksenstyret aktiviteter.
- At der opmuntres og tilskyndes til grovmotorisk leg og udfoldelse omkring *alle* børn.
- At forsætte med at udvikle flere faciliterende interaktioner imellem børnene, mhp. At understøtte den sociale udvikling.

I børnehaven observeres en god balance mellem voksenstyret aktiviteter og børne initierede lege, hvor personalet følger og understøtter børnenes initiativer. Børnene får god tid til at lege, hvor personalet, til børnenes store begejstring, indlevende leger med. Personalet har mange samtaler med børnene, mens de leger. De understøtter deltagelsesmuligheder for alle børn, ved at følge børnenes individuelle spor og laver passende roller og organiseringer ud fra disse.

Der er en afslappet, behagelig og glædesfuld atmosfære i gruppen, under observationen. Personalet er konsekvent rolige og nærværende overfor alle børn. Personalet er sensitive overfor børnenes nonverbale tegn, er respektfulde og positivt guidende.

Der peges på opmærksomheder på;

- At inddrage/indrette flere af stuens materialer i børnehøjde. Inddrag varierede materialer, som repræsenterer læreplanstematikkerne.
- At understøtte børnefællesskaber. ift. ledelse af og facilitering af børnefællesskaber, børnene imellem.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Under tilsynsmødet giver deltagerkredsen udtryk for, at der er flere perspektiver fra observationsdata, som er genkendelige og noget giver anledning til undring fx grovmotorisk opsyn og udstyr. Ledelsen kan genkende det udviklende arbejde med relations-arbejdet og de gode interaktioner, samt arbejdet med overgange til gavn for børnene, som ses under observationerne. Det drøftes hvorledes, at afdelingen har arbejdet fokuseret og fortsat er optaget af at tilrettelægge mindre grupperinger i lege og aktiviteter samt i alle overgange, mhp. Vejledning og nærvær i interaktioner.

I Børnehuset Lyset arbejder de med inddragelse af børneperspektivet. Fx i børnehaven, hvor der indsamles data gennem børneinterviews og reflekterende dialoger børnene imellem. Og hvor børnene får indflydelse på tilrettelæggelse af tematikker og interesseområder under aktiviteter. Det suppleres at

børneperspektivet medinddragelses på forældremøder. I vuggestuen arbejdes med børneperspektivet ift. medbestemmelse, fx ved at inddrage understøttende konkrete og opstille valgmuligheder for børnene.

For at skabe deltagelsesmuligheder for børnene, arbejdes der med at organisere mindre grupperinger i lege, hvor personalet vejleder børnene. Der tilrettelægges hjælpevenner på tværs for at støtte børnenes sociale udvikling ift. at agere rollemodeller.

Vi drøfter, hvordan der kan udvikles i de fysiske og æstetiske læringsmiljø. I vuggestuen arbejdes der med en vekslen mellem forskellige aktiviteter og materialevalg i læringsmiljøerne. Vi drøfter anbefalingen om at være opmærksom på at få flere materialer fremme og give børnene muligheder for, på egen hånd at kunne opsøge legetøj og materialer, som repræsenterer læreplanstematikker bredere og varieret.

Under tilsynsdialogen giver medarbejdere og leder udtryk for at de oplever, at arbejde med en evalueringskultur- og praksis, som er værdifuldt for det pædagogiske arbejde. Konkret arbejdes der med organisering af mentorordninger og on-board forløb for nye medarbejdere og vikarer, hvor dagtilbuddets materialer og kompetencespor inddrages. Der systematiseres evaluerende arbejde med reflekterende dialoger på tværs.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det anbefales at *fastholde* den fælles pædagogiske praksis, med at tilrettelægge mindre grupperinger, hvor børnene indgår i trygge, berigende fællesskaber og hvor det enkelte barns deltagelsesmuligheder støttes. Det anbefales at *justere* i de pædagogiske læringsmiljøer ved:

- at afdelingen arbejder fælles, om at understøtte børnefællesskaber med facilitering og mediering børnene imellem, således børnenes sociale udvikling understøttes, med afsæt i individuelle kompetencer og udviklingstrin.
- at arbejde med en fælles praksis, om at indrette og udvide i de fysiske og æstetiske læringsmiljøer, således børnenes leg beriges med relevante materialer og legetøj, der understøtter børnenes deltagelsesmuligheder i lege.

Det sproglige læringsmiljø

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn *juster praksis.*

1. Konklusioner fra observationen

I vuggestuen ses hyppige samtaler med børnene, under leg og rutiner og der ses positivt sprogbrug. I børnehaven ses mange samtaler med børnene. Der ses mange positive interaktioner og respektfulde sprogbrug i interaktioner med alle børn. I børnehaven ses eksempler på personalets brug af bøger med børn, hvor der læses og tales om bogens indhold og med inddragelse af børns perspektiver.

For at højne kvaliteten i afdelingen, kan der arbejdes med udvidende dialoger og samtaleinteraktioner, hvori børne-perspektivet er fremtrædende. Desuden kan der udvikles på en højere grad af inddragelse af bøger i vuggestuen. Afdelingen kan udvikle på indbydende indretninger af bøger, således børnene selv kan opsøge, undersøge og fordybe sig i bøger.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Ledelsen uddyber at der kan udvikles i læringsmiljøet ift. indretningen af tilgængelige bøger i zoner, som fremstår indbydende for børnene. Det uddybes at der i sprogarbejdet, er opmærksomheder på mimik, toneleje og øjenkontakt i samtaleinteraktioner og at dette fortsat er en fælles opmærksomhed i personalets sprogarbejde.

Børnehuset Lyset benytter sprogmaterialer, taler bogstaver og benævner ofte konkrete navne. Der er udviklet en systematik om *sprog*vurderinger, med opfølgning og forældresamtaler, hvor der samarbejdes om børnenes sproglige opmærksomheder. Der samarbejdes om READ-materiale, for at styrke sprogsamarbejdet, mellem hjem og dagtilbud og med Talehøre-Konsulent fra PPR. Ledelsen har udpeget to sprogansvarlige medarbejdere, som indgår i dagtilbuddets tværgående studiegruppe. Der anvendes sprogdata og samarbejdes om dette, mhp. pædagogiske læringsmiljøer til gavn for børnene.

Vi drøfter, hvorledes det fysiske og æstetiske mulighedsrum ift. materialer og interessecentre, ligeledes støtter muligheder for sproglige samspil og hvorledes arbejdet med børneperspektivet som det fremtrædende og det subtile samspil, fortsat kan udvikles i samspillet med alle børn. Det tilføjes at de hensigtsmæssige sproglige interaktioner og varme gode interaktioner, er genkendelige ud fra forældreperspektivet.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det anbefales at afdelingen *fastholder* det fælles pædagogiske fokus, om arbejdet med børnenes sproglige læringsmiljøer og *fastholder* systematikken, om det evaluerende sprogarbejde.

Det anbefales at *justere* i de pædagogiske læringsmiljøer ved:

- at afdelingen arbejder fælles om sprogstrategier, ift. understøttende samspil om udvidende samtaleinteraktioner, hvor børneperspektivet er fremtrædende, således alle børn indgår i udvidende og berigende sprogmiljøer.
- at afdelingen fælles udvikler på Indbydende indrettet bogmiljøer og fordybelsesområder, hvor børnene selv kan opsøge og undersøge bøger.

Forældresamarbejde

Vurdering af kvaliteten af forældresamarbejde i forbindelse med det uvildige tilsyn er *fasthold praksis*.

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen? Her refereres til afdelingens input på tilsynsmødet, data fra læreplanen samt opsamling på hidtidige tilsyn mv.

I dagtilbuddets pædagogiske læreplan står der beskrevet, at et velfungerende forældresamarbejde, er et tilpasset samarbejde. Der rettes fokus på, at familierne i dagtilbuddet har forskellige hverdagsliv, familieformer og social-kulturelle baggrunde. Dagtilbuddet stræber derfor efter at skabe forskellige deltagelsesbaner, så alle forældre får mulighed for at deltage aktivt i samarbejdet, om både det enkelte barn og børnefællesskabet.

Under tilsynsmødet berettiger forældrerepræsentanten om et positivt samarbejde og det suppleres fra ledelsen og personalet, at personalet samarbejder samstemt mhp. at indgå i et konstruktivt forældresamarbejde.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Forældrerepræsentanten uddyber at samarbejdet er godt, særligt når der er nogle udfordringer, hvor der samarbejdes konstruktivt med personalegruppen. Personalet og ledelsen uddyber vigtigheden i, at forældresamarbejdet tager afsæt i de enkelte familiers differentierede ståsteder.

Det uformelle samarbejde opstår i den daglige kontakt, ift. at have et fokus på børnene og en god hverdagsdialog. Det suppleres at afdelingens forældreråd bakker op om dialoger og afdelingens udvikling. Fx er der drøftes fokus på at forbedre samarbejdet, ift. gode overleveringer, som en fælles tematik under et fyraftensmødet. Dette mhp. At invitere forældreperspektiver og fremme dialoger, om en udviklende praksis. Ledelsen tilføjer at det er intentionen at ville handle rettidigt i samarbejdet.

Det tilkendegives at forældrerådet deltager i et aktivt forældresamarbejde, fx om tilrettelæggelsen af sociale arrangementer, hvor der opleves tilslutning og engagement fra afdelingens forældre.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

- Det vurderes, at børnehuset Lyset bør *fastholde praksis* ift. det formelle og uformelle samarbejde, om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Det anbefales, at dagtilbuddet fortsat er optaget af, hvordan forældreperspektivet kan inddrages kontinuerligt, og hvordan forældrene kan få indsigt i- og forståelse for den daglige pædagogiske praksis.

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes

deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsat for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.